

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 2. aprila 1897.

List 13.

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski.

*mногоčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

Ker je ljubil Jezus svoje,
ljubil jih je do konca.

(Jan. 13, 1.)

III.

(Konec.)

Druga čednost, katero glasno označuje umivanje nog, je največja med čednostmi, in to je ljubezen. „Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem Jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj. V tem bodo spoznali vsi, da ste moji učenci, ako bodete ljubezen imeli med seboj.“ (Jan. 13, 34. 35). Ljubezen do bližnjega je zapovedal že Mojzes, rekoč: „Ljubi svojega prijatelja kakor samega sebe“ (Lev. 19, 15), toda ne v tej meri, kakor Jezus Kristus. Krščanska ljubezen je nova zaradi svoje večje in višje popolnosti, zadelj svoje požrtvovalne moči. Med zapovedmi, katerih spolnjevanje nam zagotavlja ljubezen Jezusovo, je najpopolnejša zapoved ljubezni do bližnjega. Ta je vselej ob enem ljubezen do Boga; kdor namreč resnično ljubi bližnjega, ljubi ga zavoljo Boga in zavoljo Jezusa. „To je moja zapoved,“ veli Gospod, „da se ljubite med seboj, kakor sem vas Jaz ljubil. Večje ljubezni od te nima nikdo, ako kdo da svoje življenje za svoje prijatelje. Vi ste moji prijatelji, ako storite, kar vam zapovedujem.“ (Jan. 16, 12—14).

Sveti apostoli so po svoji ljubezni ostali vedno zvesti prijatelji Jezusovi. Žrtvovali so za

bližnjega ne le svojo čast, ne le svoje imetje in svoje zdravje, temveč celo svoje življenje. Brez ljubezni so prazne vse telesne in vse dušne žrtve, brez ljubezni je ničevno vse bogastvo in blago, kakor uči blaženi apostol Pavel, potem pa pristavlja vablivo: „Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni zavistna, ne ravna napačno, se ne napihuje, ni časti lakomna, ne išče svojega, ne da se razdražiti; ne misli nič hudega, se ne veseli krivice, veseli se pa resnice; vse trpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša.“ (I. Kor. 13, 4—7).

Prava, krščanska, požrtvovalna ljubezen ogreva srca, ko jih svet dela mrzla in otrpna; ona povzdiguje srca, ko jih svet dela potrta in otožna; ona druži in veže srca, ko jih svet loči in razdvaja. Ta ljubezen prihaja od Boga in vodi k Bogu: ona je večna.

* * *

Ljubljeni Lavantinci!

Ako naposled še enkrat posnamemo ves pomen častitljivega in ganljivega umivanja nog, tako nam je ono pred vsem živo znamenje, po katerem spoznavamo krščansko ponižnost in ljubezen, kateri sta srce in bistvo krščanske uredbe sveta. In ker brez ponižnosti ni ljubezni, brez ponižnosti in ljubezni pa ni sloge in sprave med ljudmi, zato tudi vsako leto na veliki četrtek med slovesnostjo umivanja nog molijo duhovniki v stolni cerkvi ali pa popevajo jedrnate izreke sv. pisma, knjige vseh knjig, te dedščine nebeške:

„Na tem bodo spoznali vsi, da ste moji prijatelji, ako se ljubite med seboj. To vam zapovem, da ohranite ljubezen med seboj. — Lju

bezen Kristusova nas je zbrala in združila. Spodobno služimo živemu Bogu, in ljubimo se odkritosrčno med seboj. Nehajo naj zlobne razprti-je, nehajo naj prepiri. In v naši sredi bivaj Kristus Gospod. Kjer je ljubezen, tam je Bog.“

Predragi v Gospodu! Ne morem bolje skleniti in končati svojega pastirskega lista kakor z ljubeznjivimi besedami sv. apostola Pavla, plame-nečega božje ljubezni: „Oblecite torej, kakor izvoljenci božji, sveti in ljubi: prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivi-vost. Prenašajte drug drugega, in odpuščajte si med seboj, ako ima kdo čez koga pritožbo: kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi. Pred vsem tem pa imejte ljubezen, katera je vez popolnosti. In mir Kristusov veselo vladaj v vaših srcih.“ (Kol. 3, 12—15). Amen.

V Mariboru, na praznik spomina molitve našega Gospoda Jezusa Kristvsa na oljski gori, dne 16. meseca februarja 1897.

† Mihael, knezoškof.

P i l a t.

Dve veliki napaki in pregrehi, katerim je podvržen sedanji čas, smo do sedaj opazovali: nečistost in lakomnost. Danes pa si oglejmo tretje, zlo v katerem tiči do vrata naša doba, in to je krivičnost. Vsak greh je krivica, katero storimo Bogu in potem tudi bližnjemu. V tem smislu danes ne govorimo o krivičnosti, ampak govorimo o krivičnosti, ki je nasprotna čednosti pravičnosti. Ali da govorimo s katekizmom: Ne govorimo o krščanski pravičnosti, ampak o poglavitni čednosti pravičnosti, po kateri smo pri-pravljeni, dati vsakemu, kar smo mu dolžni. — Dejali smo, da bomo govorili o krivičnosti; pa težje je pokazati, česa človek ne sme kakor kar mora, in zato govorimo raje o pravičnosti: kar je tej nasprotno, to je krivično.

Zastopnik vseh krivičnikov je Pilat. Ta krivični sodnik, gospodar omejene deželice Ju-deje, drzne se po krivem obsoditi k smrti Go-spodarja celega sveta in sploh vsega, kar je. Njega, ki je Resnica sama, ki je izvor vse pra-vičnosti. Ali ni to največja krivica? Kdo bo to tajil?

Pilatov pa se tudi v naših dneh ne manjka. Koliko krivice se zgodi na svetu, koliko trpi preganjana pravica! Preganjanim v tolažbo, kri-vičnim v svarilo naj bodo te vrstice: prvim v bodrilo, naj krivice ne vračajo s krivico, drugim pa, naj zapuste to pot, po kateri teko te noge v pogubljenje. —

Po izvirnem grehu odpadel je hitro človeški rod od Boga, ni mu dajal več, kar mu je bil dolžan, čast in slavo namreč. Zato pa tudi v poganstvu dobimo le malo mož, kateri bi bili pravični v vsakem oziru, in le jednemu je po-ganski svet pripoznal častni naslov „pravični“, bil je to Aristid iz Aten. Koliko mož je bilo, katerim so potomci dali ime „veliki“, dasi so bili vse prej ko veliki, dosti jih je tudi s pri-imkom „dobri, hrabri, junaški“, a pravičnega imenuje zgodovina le jednega. Če toraj vedo in so vedli otroci tega sveta tako zelo ceniti pra-vičnost, kakšno pravičnost zahteva še le krščan-stvo od svojih spoznovalcev! Celo sveto pismo (po njem pa govori Bog) ne ve nekaterim možem dati lepšega spričevala, kakor da jih imenuje „pravične.“ Pravični Abel, pravični Noe, pra-vični Jožef, Cahaharija in Elizabeta bila sta pra-vična pred Gospodom. S tako kratkimi imeni iz-raža sveti Duh dovršenost in popolnost teh mož. Prvak evangelistov, ki je z orlovim očesom gledal božje skrivnosti, ta ne more boljše hvaliti Gospoda našega, ko da pravi: „Jezus Kri-stus, Pravični“ (1. Jan. 2, 1.). Namen Gospo-vega prihoda je bil, pravičnost zanesti na svet, kakor piše prerok Danijel: „Krivica se zbrše in pravica večna dojde“ (9, 24.) o prihodnjem Mesiji. Kakor vse svoje delovanje izrazil v be-sedah: „Spodobi se nam vso pravico spolnovati“ (Mat. 3. 15.), tako je tudi jedno glavnih pravil za onega, ki hoče vstopiti v njegovo kraljestvo: „Blagor lačnim in žejnim pravice, ker nasičeni bodo“ (Mat. 5. 6.). In ravno zato je prišel G o-spod z nebes, da nam je pokazal, v kakem raz-merju smo do Boga, kaj smo mu dolžni, s kratka: prišel nas je učiti pravičnosti.

Vsa pravičnost pa se nanaša na Boga ali nas bližnjega ali pa na nas same. O vsaki teh pravičnosti spreporimo le par besedij!

Ali imamo kake dolžnosti do Boga? Saj ga ni! — Tako pravi svet. „Neumnež dejal je v svojem srcu: Ni Boga!“ Neumnež, meniš li, da je vse to, kar vidiš, postalo samo iz sebe, slu-čajno? Ne, Bog je vse vstvaril in tudi tebe. Človeka pa je obdaril z različnimi prednostmi in zmožnostmi, postavil ga je za kralja vsemu stvar-stvu, za oskrbnika prelepemu vrtu, vse je pod-vrgel njegovim nogam. Kdor toraj govori o pra-vičnosti, pa ne spolnuje dolžnostij do Boga, ta je nehvaležnež, ta slepi samega sebe. Ker ravno v tem je podlaga vse pravičnosti, to je nje glavno merilo, da kdo daje najprej Bogu, kar mu je dolžan kot Stvarniku. — Bog nas je odrešil greha in večne smrti: druga božja oseba Jezus Kristus dal se je za nas krivičnim sodnikom v

roke, da je za naše grehe zadostil neskončni pravici božji. Še več. „Pridite, jejte moj kruh in pite vino, ki sem ga vam namešal“ (Prez. 9, 5), tako nas vabi Gospod k nebeškemu obedu, pri katerem se sam daje nam v hrano v presv. Reš. Telesu. Zato pa tudi Gospod naravnost zahteva: „Jaz sem, jaz sam sem, ki zbrisujem tvoje krivice zavoljo sebe in tvojih pregreh se ne bom spominjal. Spomni se me“ (Iz. 43, 25). Kako pa ljudje spolnujejo to dolžnost do Boga v presv. Zakramentu? Ali so pravični? Ne. O zanemarjanju tega zakramenta, o nečasti, ki se mu godi javno in skrivaj, o nevrednih obhajilih niti ne govorim ne, le to hočem opomniti, če znanca ali prijatelja na ulici srečamo, nas bo pač grdo pogledal, če bomo mimogrege le malo pokinkali ali pa, malo klobuk privzdignili. Tako ravnanje bi bilo zoper olikano obnašanje, na katero dandanes toliko dajo ljudje. Pa kaj je ta prijatelj ali znanec proti našemu Gospodu Jezusu Kristusu v presv. Zakramentu! Umrjivi človek, prah, proti večnemu Bogu! In ravno temu Gospodu se skazuje celo od njegovih izvoljenih tako majhna in površna čast, kakoršna je tudi najbolj neznatnemu človeku premajhna. To smo pravi Pilati nasproti Bogu! Kje koga v tem oziru čevelj tišči, vsakdo najbolje ve, a v prihodnje naj bo tudi v malem pravičen svojemu Bogu! —

Drugo dolžnost imamo do ljudij: do bližnjega moramo biti pravični. — Še nikdar ni bilo tako potrebno to resnico oznanovati ko ravno sedaj v času samopridnosti in družabne zmedenosti. Ne samo družba, ampak tudi značaji posameznikov trpe zaradi smisla za pravičnost. „Ljubite pravico vi, ki ste sodniki zemlje,“ (Modr. 1, 1), ta klic velja zlasti premožnejšim in uglednejšim, ker ti igrajo v naših dneh ulogo Pilata. Dale bi se o tem napisati cele knjige, pa bilo bi zastoj. Dokler krščanski duh ne prešine naše družbe, kakor razsvetli blisek temno noč, dokler ne bodemo videli v bližnjem svojega brata, toliko časa zastoj iščemo pravičnosti. Vsak le misli, da je prejel dušne in telesne dobrote le za se, boji se napora in žrtev, kadar se gre zato, pomagati bližnjemu. A to je krivično. Človek ima tudi do družbe svoje dolžnosti, katerih ne sme zanemariti. Take dolžnosti so: pomagati bližnjemu v nesreči, delovati na to, da družbo preveva zdrav duh, ne se odtegovati zahtevam družbe in še drugih več. Pa ljudje so dandanes preošabni, da bi pripoznali svojo slabost in sprejeli pomoč od družega, in pa tudi pretrdosrčni, da puste družega brez pomoči. Le sam nase vsakdo gleda, višji zatira nižjega, kjer ga le more. Ali je to pravično?

Zato bi pa lahko kdo mislil: Do samega sebe je pa človek gotovo pravičen. O kaj še! Ravno te vrste pravičnosti je pa še najmanj na svetu! Nasproti drugim smo po navadi trdi in neizprosni ko kamen, sebi pa tudi največje napake spregledamo in prizanesemo. Koliko sovražnikov nosi človek v samem sebi in te bi moral zatirati, pa jih ne in to je krivično. Zatajevanje v naših časih smrdi in zato gremo rakovo pot. Človek je neveden, pa se mu ne zljubi poučiti se natančno, ampak da se drugim voditi za nos, kakor se jim zljubi. Jedna krivica. — Razna slaba nagnenja, napuh in svojeglavnost, čutnost: to so glavni naši sovražniki. O teh veljajo besede sv. pisma: „Bič za konja, uzda za osla, šiba za hrbet neumneža.“ Seveda, prijetno ni to, a je pravično.

Pri samozatajevanju moramo pričeti. Če smo nasproti samim sebi pravični, smo tudi do Boga in slednjič do drugih ljudij. Če pa le jedno teh manjka, je po nas. Pilat hotel je biti pravičen proti cesarju, a je bil krivičen proti Bogu in ljudem. K temu ga je zapeljal strah pred cesarjem, in tako smo tudi mi pogosto krivični nasproti drugim, da le jednemu ustrezemo. Kdor pa je pravičen do Boga, je res pravičen in pravičen tudi do sebe in do drugih. —

Petje v cerkvi bodi — cerkveno!

V spomin X. občnega zbora cecilijanskega društva
v Ljubljani dne 19. novembra l. l.

•Sancta sancte tractanda sunt!•

(Konec.)

Res ne moremo si kaj, da ne bi tukaj izrekli, kar nam je bilo pri zadnjem X. občnem shodu zares bitko pri srcu! Že nad 20 let se trudije blagi možje za cecilijansko idejo tudi med našim narodom! Koliko moči, koliko truda so zato žrtvovali, to vedo le oni sami! Le oni sami pa tudi vedo, koliko neopravičenih napadov, so zato morali pretrpeti. In ko po 20 letih skličejo svoje društvenike k občnemu zborovanju, pride jih vsih skupaj — 23! Res da je bil dan nepripraven, da jih je bilo veliko zadržanih! A vender! Kako to boli človeka, ako prebira poročila raznih nemških shodov!

Pri cecilijanskih shodih je v prvi vrsti zanimiva cerkvena slovesnost, pri kateri pevci izvajajo lepe točke v popolnoma cerkvenem duhu. Namen tej cerkveni slovesnosti je v prvi vrsti seveda počastiti Boga, izprositi si od Njega blagoslova, „a quo omne donum perfectum.“ V drugi vrsti pa tudi pevce in tudi nepevce, duhovnike in lajike, ki so prišli od vseh stranij, s proizvajanjem lepih cerkvenih skladb navdušiti, vneti k posnemanju.

In res, koliko lepega smo zadnjič slišali! Pri oo. frančiškanih, kjer je bila slovesna maša, svetovno znano Palestrinino mašo „Aeterna regis munera“ in popoldne v uršulinski cerkvi, koliko lepega! O da bi bili vender prišli iz cele dežele, od vseh stranij v

obilnem številu vsi, ki se trudijo za reformo cerkv. glasbe. Gctovo bi se bili poslušajoč toliko lepega tudi sami navdušili vneti za novo delovanje!

Marsikdo pa je sicer prepričan, da je stvar dobra in hvalevredna, a se izgovarja in toži, češ ne gre! Kaj res ne gre? V listu „Kath. Volkszeitung“ beremo to-le poročilo o Sioux-indijancih: „Vsi pojo med božjo službo z veliko resnobo. Pred in po maši v indijanskem jeziku, med sveto mašo pa lepo pravilno rimski koral!“ V južnem Kantong-u na Kitajskem so tudi že cecilijanski zbori, kjer pojo koral in večglasne lahke maše. In tudi v Indiji že. Tudi v Marianhill-u pojo novoizpreobrnjeni Culu-Kafri lepo cecilijansko. Pa pri nas da bi se izgovarjali, da ne gre, mi, ki živimo med še po večini dobrim, pobožnim, zraven pa tudi pevskim narodom slovenskim! Kaj ne bi s takim izgovorom delali krivice svojemu narodu!

Seveda, takoj ne gre. Tega tudi nihče ne tirja. A začeti je treba takoj, in delati počasi — a vendar delati! — in previdno. Truda in napora res da ne manjka! A kako se je že tolažil veliki škof Kren: Terret labor, aspice praemium! Da, aspice praemium! Saj je vendar le lepa zavest, da se trudimo za sveto, Bogu dopadljivo stvar, in da nam bo Bog enkrat ves trud obilno poplačal!

Pri koncu smo. Namen, ki si ga je pisatelj teh vrstic bil postavil je bil ta, da bi častitim bralcem pokazal, kako velik je pomen cerkvene glasbe, kako sveta bi ona zato morala biti in kako se ravno cecilijanstvo lepo trudi za svetost cerkvene glasbe. Naj bi torej po vsem tem predsodki, ki jih je eden in drug še doslej imel proti tej ideji, izginili, ko vidimo, da to ni zasebna volja nekaterih posameznikov, marveč da je to volja sv. Cerkve same. Posebno pa naj bi se vendar enkrat duhovniki, ki so „recta res ecclesiae“, torej tudi: „recte res cantus ecclesiastici“, katerim torej v prvi vrsti pripada dolžnost skrbeti tudi za lepo cerkveno petje, oprijeli te ideje, ter jo razširjali in zanjo delovali. Potem smemo biti prepričani, da bo šlo. Saj vztrajnost, železna volja in goreča navdušenost vse premaga. Sklepamo pa te svoje vrstice z besedami našega prevzvišenega knezoškofa, ki so jih govorili pri VI. občnem zboru cecilijanskega društva v Ljubljani dne 22. okt. 1885.

„Po mojem mnenju je Cecilijino društvo zelo važna, koristna, da potrebna naprava. Vesel sem bil, ko sem slišal, da je ta družba v ljubljanski škofiji ustanovljena. Želim le, da bi bila še veliko bolj razširjena. Naj bi bila zares ne samo za ljubljansko mesto, ampak za celo škofijo!“ —k.

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

X.

Mladenič na razpotji.

Zapustil je neki mladenič hišo svojih starišev, in na očetovo povelje gre po svetu sreče iskat. Pride na razpotje, na pot ločitve in ne ve, ali se hoče obrniti na desno ali na levo. — Ko pa to premišljuje, vglada žensko osebo, ki se mu bliža. Bila je prav lepe podobe, na hoji in pogledu pa prav predrzna. Mladenič, zaupije proti njemu, ali ne veš, po

kateri poti bi šel? Hodi za menoj. Vse žive dni se ti bo godilo prav dobro. Poglej tukaj lepo pot, gladka in široka je; le poglej, kako veliko jih po nji hodi in kako se veselijo. To vse vidim, pravi mladenič; ali povej mi, ženska, kdo si ti in kako ti je ime?

Jaz sem veselje, ali moji nasprotniki me imenujejo hudobo, reče ona.

Pri ti priči se na drugi strani približuje druga ženska oseba proti mladenču. Ona ni tako lepa pa tudi ne tako predrzna, kakor prva. Njena hoja je ponižna, glas krotek in nje pogled pameten. Mladenič, ga ogovori, ne predrzni se in ne daj se premotiti, da bi hodil s prvo po široki poti. Ako jo poslušáš, pojdeš v nesrečo, v pogubljenje. Sicer je pot, katero kaže, gladka in široka; tudi jih veliko hodi po nji; toda nesrečni ne vedo, kam da gredo, na koncu pota je smrt, pogubljenje in trpljenje. Zatorej ti resno rečem in prosim: ne podaj se na nevarno pot; in hodi za menoj, ako hočeš priti v kraj prave sreče. Kdo pa si ti? vpraša mladenič. Jaz sem Čednost, mu odgovori, in pot ki pelje v srečo, je na moji strani. Kaj pa da lepa pot! vpije hudobija in se posmehuje, le poglej kako ozka, strma in s trnjem nastlana je! Zali mladenič! noge si boš poškodoval in po hribu se močno utrudil. Poglej tudi, kako malo jih po nji hodi. — Jaz se ti nič ne prilizujem, reče Čednost mladenču, moja pot je sicer ozka in težavna, ali ona ima in ponuja tudi pomoči in podpore. Malo jih sicer hodi po nji, pa nobeden se še ni kesal, ki je hodil po nji, in slehern je dobil dobro plačilo za trud. Zatorej, blagi mladenič, nikar ne glej le strme poti, ampak premišluj tudi njene nasledke, in kam da pelje. Povzdigni svoje oči proti tisti gori. Vidiš tam veličastni tempelj, kateri se ti nasproti blisketa? Tam je tvoj poklic, in tam je prebivališče srečnih in izvoljenih. Pa nobena druga, le ta težavna pot pelje k tistemu tempelju? vpraša mladenič. Nobena druga, odgovori Čednost, tudi sama previdnost božja je odločila to goro v prebivališče srečnih. Kdor hoče na njo priti, mora na njo iti. Vse dobro velja trud in pa delo. Če hočeš, da ti zemlja obrodi dobrega sadu, jo moraš obdelovati. Če hočeš, da te ljudje ljubijo jim moraš dobro storiti; in glej! za večno srečo pa nočeš nič storiti!

Odkritosrčno ti povem, pravi Čednost, da moja pot ni lahka; pa ne smeš si misliti, da bode vedno težavna, kakor se v začetku zdi. Vsak začetek je težak; pa vaja tudi, kar je težkega, zljajša. Trud in vojskovanje je kratka, sreča in zveličanje pa večno.

Mladenič se obrne še k Hudobici in reče: tvoja zlozna in gladka pot pelje v dolino pogubljenja, nje konec je jok in stok! Kdo bo pa mislil na konec! ga zavrne Hudobija; zadosti, da je pot gladka in vesela. Ne, ne, reče mladenič, neumen bi moral biti človek, ko bi šel v kratko veselje, večno srečo pa zapustil. Čednost, za teboj grem, podaj mi svojo roko in pelji me v tempelj sreče in zveličanja, kjer bo poplačan ves moj trud. Hvala tebi, da si me obvarovala napčne poti hudobije. Oh kako nesrečen bi bil jaz mladenič brez tvoje prave, božje zapovedi! Ne zapusti me in ne odstopi z moje poti, reče Čednost, vedno hodi po mojih stopinjah, in če se spodtakneš ali padeš, hitro se vzdigni in čvrsteje hodi, da prideš v tempelj sreče in življenja. — Tudi ti, ljuba mladost, stojiš kakor ta mladenič, pred ali poznej, na razpotji, na poti ločitve, ki odloči za srečo ali nesrečo za vselej, oh pomisli, kam pojdeš!

ali hočeš za Čednostjo v večno srečo, ali za Hudo-bijo v večno pogubljenje. Oh, otrok božji, pomisli dobro, in izvoli si srečo, ki ne mine!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Spodnjo Idrijo na pristavo so se naselile usmiljenke. Na praznik sv. Jožefa je veleč. g. P. Hajdrich ob asistenci domačega g. župnika in g. Frana Onušiča iz Idrije blagoslovil kapelo in na novo obzidano kapelico brezmadežnega spočetja. Ljudstva je bilo jako veliko. Po dokončanem blagoslovljenju in po sv. maši je imel veleč. g. P. Hajdrich prav krasen govor, v katerem je omenjal pomen bolnišnic in ne-utrudljivo delovanje usmiljenih sestra. Kako čudna so božja pota! Pred par leti so pribežali iz Starega Trga ljubljanski liberalni kolovodje dr. Tavčar, dr. Ferjančič in dr. Majaron ter udrihali po duhovnih in se iz njih norčevali. Letos pa je ta prostor blagoslovil katoliški duhovnik. Kaj so si pač mislili oni ljudje, ki so vpili doktorjem „živio“?

Bog daj, da bi dolgo časa vspešno delovale med nami čč. usmiljenke!

Na Št. Urški gori smo pokopali 9. sušca g. Simona Robiča, župnega upravitelja. Učakal je starost 73 let. Dasi je dohod težaven, je prišlo vendar 10 duhovnih sobratov; drugi so bili službeno zadržani. Pokopal ga je njegov zvesti prijatelj in sosed veleč. g. svetovalec-župnik Cerkljanski Anton Golobič. V krasnem govoru nam je popisal življenje in delovanje rajnega gospoda, ki je bil vzoren in vesten duhovnik. Njegovo ime je bilo znano daleč na okrog, pisma je dobival iz Nemčije in celo iz Angleške. Dober znanec je bil z veččaki prirodoslovja, v prvi vrsti z g. kustosom Müllerjem. Učenjaki so hodili k njemu občudovat lepe zbirke, katere je sam napravil. Gotovo ne najdeš niti cvetke, niti kebrčka, katerega bi ne bil poznal pokojnik. Nekterim rastlinam in žuželkam, katere je bil sam prvi zasledil so dali ime po njem; n. pr. Aemilia Dobicii. — Rajni gospod je bil vseskozi blag, duhovit in skromen v vseh rečeh. Hrana mu je bila priprosta, isto tako tudi obleka. Nosil je slamnik iz luščin borovih storžev; prijatelji so mu večkrat svetovali, naj ga pošlje na razstavo. Dasi že 70 let star je večkrat korakal peš v Kranj, ki je oddaljen 4 ure. Dasi je imel le malo dohodkov, je zapustil vendar vsled 'skromnosti več, nego smo pričakovali. Večino premoženja je dal v dobre namene. Bogato zbirko je dobil deželni muzej v Ljubljani.

G. Robič je prvi duhovnik, ki je pokopan na Št. Urški gori, večkrat se je izrazil, da bi bil najraje med svojimi ovčicami pokopan. — V sredi dela ga je zalotila smrt. Pepelnično sredo je sam sebe najprvo pepelil, in res je bil on prvi mrlič po pepelnični sredi. V nedeljo je ukazal še zvoniti, a ko je šel k maši, se je zgrudil v veži in ob 11. je izdihnil preblago dušo.

Njegova dobra dela gredo za njim! R. I. P.

Iz Štajerskega. (Na delo slov. rodoljubi!) To bil je le volilni boj, piše „Slov. Gosp.“, ki je besnel po širnej Avstriji, kakor še nikdar poprej. In izid tega boja nam kaže, da izginjajo stare stranke, ki so nekdanj imele „svetovni glas“. Poražene so stranke, ki so naglašale, da zastopajo koristi narodov, a zastopale so le svoje koristi in tlačile uboga ljudstva,

ter jih pripeljale do skorajšnega pogina v socialnem oziru. Da, potr, uničen je liberalizem vseh vrst, to spričuje glasovanje avstrijskih narodov v V. kuriji. Na svetovno pozorišče stopata dve novi, mladi, čili stranki, katerih vsaka je vzela kot prvo točko v svoj program rešitev socialnega vprašanja. — Ti stranki se imenujeta krščansko-socialna in socialno-demokratska. Prva hoče rešiti socialno vprašanje po načelih pravičnosti in Kristusove vere, druga, katera je postransko dete liberalizma, pa s silo, brez Boga in razrušenjem vsega obstoječega reda. Da se sedanje razmere morajo izpremeniti, to razvidi vsak človek, ki ima jasno pamet. Na tiste starokopitneže, ki hočejo, da bi vse pri starem ostalo, se nihče več ne ozira in jih tudi nihče ne posluša. — Drugače mora biti na vsak način. Vprašanje je samo, kateri stranki se bomo pridružili, da bomo ta „drugače“ dosegli. — Slovenski narod je veren narod. Ko so bili prišli Turki v Evropo, hodili so pustošit tudi slovenskih krajev. Požigali so naše domove in cerkve, morili naše očete in v sužnost gonili naše mladeniče in deklice. Toda naš narod se je v teh žalostnih časih vzdignil kakor jeden mož in je bil s Turki grozovit boj celih 300 let za sveto Kristusovo vero in za drago domovino. In vztrajal je v tem boju in še vztraja zadnje dni, mej tem ko se Turčinom bliža zadnja ura. Slovenski narod skaži se vrednega svojih slavnih očetov in stopi v boju za rešitev socialnega vprašanja kakor jeden mož pod belo krščansko-socialno zastavo! Ta zastava naj vsplapola nad celo Spodnjo Štajersko in naj vabi k resnemu delu za preosnovo sedanjih razmer vse rodoljube brez razločka stanu. Soc. demokratje so na delu; hodijo od kraja do kraja, od hiše do hiše, slepijo ljudi z lažmi in neizpolnjivimi obljubami, hujskajo jih na deželno in duhovsko gosposko. Soc. demokratje so sovražniki naše vere in domovine. Liebknecht, jeden izmed voditeljev nemških soc. demokratov je rekel pri zborovanju v mestu Halle l. 1890: „Jaz sem bogotajec, jaz ne verujem v Boga.“ In Bebel, drugi voditelj je rekel, da pusti nobesa angelom in vrabcem. (Unsere Ziele str. 39.) Ljubezen do domovine imenuje soc. dem. „neumnost.“ V neki socialistični knjigi stoje besede: „Prokleta bodi tako imenovana domovina!“ (Der Emancipationskampf des vierten Standes II 116) In v manifestu z l. 1848, katerega sta izdala Marx in Engelo, dva Mesija socialnih demokratov, stoje besede: „Delavci nimajo nobene domovine. Ne more se jim vzeti, česar nimajo.“ Tako je, slovenski rodoljubi! Zato pojdite na delo zoper te slepivce in razlagajte narodu njihove brezverske, neizpeljive nauke! Ustanovljajte društva, sklicujte shode, podučujte priprosto ljudstvo v političnih, gospodarskih rečeh in posebno o soc. vprašanju! Kažite mu vzroke zdanje gospodarstvene bede, a razlagajte mu tudi, kako bi se dalo tej bedi pomagati na kršč. soc. podlagi. Mi delajmo doma, gg. državni poslanci bodo pa delali na Dunaju za preosnovo sedanjim nižjim stanovom neznosnih razmer. Jeden za vse, vsi za jednega!

Iz jugoslovenske Bosne. (Nadaljevanje in konec.) Mnogo je cerkva v kojih in pri kojih je lepotičja, cerkvenega orodja, posodja in dragocenosti mnogo nakopičenega, mnogo odveč, malokedaj ali nikoli, mnogo od tega, ne dojde v porabo. Marsikoje cerkve so preoblečene, prenatrpane, istotako zakristije in druge cerkvene shrambe, kjer se brez po-

trebe mnogo stara in prhi. Je pa cerkva v kojih najpotrebnejega ni za dostojnost hiše Božje in za sv. bogoslužje, kjer celo ni vsega nepotrebnejega za cerkvene sv. obrede, kjer so cerkve nedostojne — vsaj neprimerne — za hišo Božjo in obhajanje presv. skrivnosti in najsv. službe Božje; kjer biva včlovečeni Bog — Jezus Kristus v presv. zakramentu oltarja, v slabih, revnih in nedostojnih omaričih; oprostite, mnogo slabejih in nedostojnih, kakor so v marsikoji sobi tisti nočni omariči (Nachtkastel). Srce boli in tužna je duša vernega človeka, ko vse to vidi pa pomagati ne more, a kerščansko rimo-kat. ljudstvo v takih krajih je nezmožno vse potrebno in dostojno oskrbeti in napraviti. Ipak povsod biva jeden in isti Jezus Kristus — Bog človek, jedno in isto presv. rešnje Telo, se opravlja jedna in ista presv. služba Božja! Naj bi se skušalo in pomagalo i to, koliko mogoče, bolj izjednačiti in primerneje v jedinstvo spraviti. V cerkvah tam tolika obilnost, bogastvo, lepoticje preobilno in brezpotno, a v cerkvah tu pa tolika revščina, pomanjkanje in brezlepoticje in nedostojnost. Naj bi one cerkve podelile in pomagale tem sirotnim cerkvam, da bi povsod bila primerna lepota hiš Božjih, dostojni hramiči — tabernakeljni — za presv. rešnje Telo, da bi se povsod zamogla opravljati častito, vzvišeno in dostojno sv. služba Božja, da bi se povsod, osobito pa med drugoverci, tudi vnanje kazala lepota, častitost, vzvišenost in pomenljivost sv. rimo-kat. Cerkve in nje verstva in bogoslužja.

Kolikor je v mnogih in pri marsikojih cerkvah odveč cerkvenih stvari, dragocenosti in brez vporabe, zamogle bi se mnoge cerkve oskrbeti in čedno vrediti, v krajih, kjer so vboge, kjer se še le začnejo ali začete v velikih težavah in pomanjkanju nadaljujejo, ter se zbog siromaštva nemorejo dogotoviti. In ta istinita potreba je še mnoga v jugoslavenski Bosni in tudi v novi rimo-kat. občini sv. Jožefa v Prjedoru. Zgodilo se je že in zna se še dogoditi, da tam kjer je cerkvenega vrednostnega in dragocenega mnogo nakopičenega, bilo bi od nasprotnih močij, cerkvi in veri, odvzeto — orožano — in vporabljen v svetne, celo Bogu mrzke, namene in svrhe Zatoraj častilci in ljubilci Jezusa, Marije in sv. Jožefa, verni molilci živega Boga — človeka Jezusa Kristusa v presv. oltarskem zakramentu, pripomagajte za cerkve, njih dostojno lepoto, oltarjev in tabernakeljnov, bogoslužne obleke, orodja in posode, v kraje, kjer je v tem še mnogo pomanjkanja in potrebe! Spominjajte se milodarno nove, še ne dodelane in opravljene, cerkve Jezusa, Marije in sv. Jožefa v Prjedoru, koja je z vašo blagodušno pripomočjo dozidana, toda še prazna in ne dovršena. Kajti bolje je potrebno, osobito novi občini, cerkve — hiše Božje, kakor pa vseh družih raznovrstnih, akoprav koristnih naprav, prvo je potrebna cerkev, ker to je pravi narodni dom, katoliški dom — zbirališče v najpotrebnejšo duševno prosveto in omiko, cerkev je narodu v časno in večno korist

Veliko in mnogo pomenljivo dobro delo stori v večo slavo Božjo in v blagor bližnjega svojega, kedor pomore za cerkve in cerkvene rečij, posebno v te kraje, kjer se začinja mnogo na novo in je pomanjkujе sredstev za to. Sv. Jožef pomagaj in sprosi!

Razgled po svetu.

Štajersko. V Gradcu so zmagali pri volitvah za 5 kurijo socijalni demokratje. Da je večina naprednih gospodov še celo vladnih glasovala za socijalnega demokrata Resela, ni treba posebej omenjati; a značilno pa je, da so tudi slovenski visokošolci glasovali raje zanj nego za veleučnega profesorja Gutjahra, menda zato, ker je katoliški duhovnik. —

Socijalni demokratje so vedno bolj predrzni. Zadnjo nedeljo je nesel duhovnik sveto popotnico k bolniku v neko vas blizu Gradca. Rudeči socijalisti so takoj obstopili hišo, in da bi ne bili prišli orožniki, bi se bilo najbrže duhovniku slabo godilo. Taki so ti „miroljubni“ rudečkarji!

Galicija. (Sleparstvo čudodelnega rabinca) K galiskemu rabinu, ki je bil znan, da dela čudeže, je prišel žid in ga prosil pomoči, češ da je v veliki potrebi. Rabinec mu da krajcar ter pravi, da lse bo spremenil v cekin, ako ga vrže v skledo napolnjeno z vodo, samo da ne misli pri tem na nosoroga. „Kako naj mislim na nosoroga“ pravi žid ves vesel, „ker ga še nikdar videl nisem“! „Ti da še nisi nobenega videl,“ pravi rabinec, „hočem ti takoj jednega pokazati.“ Po teh besedah mu pokaže narisanega nosoroga. Žid prišedši domov naglo vrže krajcar v skledo napolnjeno z vodo, a pri tem je vedno videl nosoroga, katerega mu je pokazal rabinec. — Žida to zelo jezi, rabinec pa je zadovoljen, da je rešil čast ter da bo ostal še vedno na glasu, da je čudodelnik.

Vladika Strosmaier o današnjem svetovnem položaju. Sivolasi škof gleda v svoji letošnji postni okrožnici usodo sveta na koncu tega stoletja in vidi, kako nestalen je svetovni položaj. Cel svet se oborožuje in pripravlja na vojsko, kar ne napravlja samo nemira, marveč vedno bolj in bolj slabi materialne moči. Govori se o miru, prirejajo se shodi, da se ohrani svetovni mir, a na takih shodih se pogosto širijo načela nemira in sovraštva. Pozablja se, da je jedino Jezus večni kralj miru, da more mir samo tedaj trajno zavladati na svetu, ako obvlada nauk Jezusov dušo in srco raznih narodov. Drugače kolikor bolj vpijemo: mir! mir! toliko manj bo miru na svetu. Klicati: mir! mir! a se pri tem vedno pripravljati na boj, to vničuje narode v moralnem in materialnem oziru. Sveta mati katoliška cerkev, v kateri in po kateri živi in deluje na svetu On, ki nas je odkupil na drevesu sv. križa in ki je zapustil celemu človeškemu rodu lepo dedščino: življenje, luč, moč, mir in pokoj, se povsod manj ceni. In položaj namestnika Jezusovega, slavnega Leona XIII., ki v žalostnih razmerah na tako vzoren in čudovit način izvršuje svoj vzvišen poklic, da se mu po pravici čudi ves svet, je zares neznosen.

Ko človek to premišlja, se spomni nehote tega, kar se je godilo v novejši dobi v Mali Aziji in Armeniji. Krščanski narod armenski je bil preganjan na grozovit način, strahovito in uprav živinsko so ga sramotili, sto in še več tisoč jih je bilo nesrečnih žrtev pomorjenih, a druge so silili k mohamedanstvu. In še danes ni miru, ker se divja prevzetnost komaj da zabraniti in to vse zato, ker ni krščanstvo složno in jedino, da odločno zakliče: Tako ne sme več biti! — Ko se človek tega spominja in tudi tega, kar se godi sedaj na Kreti in okoli Krete,

tedaj mora nehote reči: Bog ve, kaj bo še s človeškim rodом do konca stoletja?

Nadbiskupu serajevskemu dr. Stadlerju se v Dubrovniku zdravje utrjuje, kar bo gotovo razveselilo vse njegove spoštovatelje. Na svojega godu dan je po večmesečni bolezni prvič daroval sv. mašo. Povodom svojega godu je dobil premnogo čestitk, obiskalo ga je tudi več meščanov iz Serajeva, ki so mu želeli, da se kmalu pozdravi in povrne v njihovo sredo — Tudi mi želimo visokemu in prevzišenemu gospodu, da mu Bog kar najpreje dodeli zdravje!

Papež o krečanskih zadevah. Kakor večina angleških in francoskih časnikov, tako izraža tudi laško časopisje z malimi izjemami veliko veselje nad držnim korakom male Grške glede Krete. Veliko jih tudi izraža nevoljo, da se sv. oče kot glavav vseh katoličanov ne gane, da bi se potegnil vsled svojega vpliva za krečanske katoličane. O tem piše neka imenitna oseba, ki stoji v ozki zvezi z vatikanskimi krogi, v časopisu „Pol. Corr.“: „Ni treba še posebej omenjati, s kakim zanimanjem zasleduje sv. oče razvoj prepornega krečanskega vprašanja. Ravno tako je tudi samo po sebi umljivo, da sledi sv. oče s sočutjem prizadevanje velevlastij, da bi obvarovale svetovni mir ter vpeljale v Turčiji potrebne prenosove. Nastane pa vprašanje, ali bi bilo dobro, da bi nastopil sedaj sv. oče s kako izjavo? Da ni papež do sedaj storil nobenega koraka in če bi tudi za naprej ostal popolnoma v rezervi, se mora to razlagati od tod, ker se noče vtikati v prepozno vprašanje vsled kočljivega značaja mejnarodne zadeve in vsled silnih zaprek, katere mora odstraniti evropska diplomacija. To pa ne izključuje, da ne bi sv. oče pozneje poslal spomenice v korist vzhodnih kristjanov do velevlastij, kar je že enkrat storil. Sploh pa ne smemo prezreti, da se katoličanom v Turčiji ne godi preslabo in da jim je sultan naklonjen, morebiti samo zaradi njih malega števila, in da so ostali zadnja leta obvarovani pred napadi fanatiških muhamedanov. Tudi ta okoliščina sili sv. očeta, da se vzdržuje vsakega ostrega nastopa nasproti Turčiji le v korist krečanskih kristjanov.“

Amerika. (Razne verske ločine.) „Independent“ v Nev-Yorku prinaša dopis o verskem gibanju v Zjedinjenih državah. Statistika l. 1896. kaže zopet napredek katoliške cerkve. Žal, da napredek ni v soglasju s številom priseljencev iz Irske, Italije, Nemške in Poljske.

Katoličanov je: 8.271.309; metodistov: 5.653.289; baptistov: 4.153.857; presbiterjancev: 1.460.346; luterancev: 1.420.905; učencev Kristovih: 1.003.672; Te ločine spadajo zopet v druge manjše ločine ali družbe. Izmed ostalih prebivalcev pa je največ protestantov angleškega veroizpovedanja. —

Škof J. Keane, prešnji rektor na Washingtonski katoliški univerzi, katerega je imenoval sv. oče pomočnim škofom pri svoji stolici, je postal sedaj kanonik pri cerkvi sv. Janeza Lateranskega.

Novoizvoljeni predsednik Mak Kinley, prej tako goreč zagovornik zlate veljave, se je izrekel ob nastopu za zlato in srebrno veljavo in za zelo visoko colnino na vse evropske pridelke.

Novo katoliško vseučilišče v Mehiki. Apostolska stolica je po kongregaciji „studiorum“ izdala odlok, s katerim se potrjuje vseučilišče, ki je vstanovil

nadškof mehikanski Prosper Alarconi v mestu Mehiki. Vseučilišče bode imelo tri oddelke: modroslovni, bogoslovni in pravoslovni. To je zopet nov dokaz, kako materinsko skrbi cerkev za razširjanje prave vede in olike.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali traven (april) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Čitanje življenja svetnikov.

b) Posebni nameni:

1.) **Sv. Hugon.** Ta in vsaki dan meseca naznanjene, pa še zaznamovane ali nenadoma nastale zadeve. Vestna izpolnitev velikonočne dolžnosti.

2.) **Sv. Frančišek Pavlanski** Spoznanje neizmerne veljave neumrljive duše. Zgubljen sin. Nevarno bolni v tem mesecu.

3.) **Sv. Nloeta.** Vsled kuge in lakote hudo škušana Indija. Zmešnjave na Vzhodu. Cerkvene stavbe. Pomladanske setve.

4.) **Tiha nedelja.** Sprava za mnoge odpadnike od sv. vere. Pomoč v hudih skrbih za vsakdanji kruh. Katoliški zavodi v nevarnosti, da se razpuste.

5.) **Sv. Vincencij Fer.** Duhovne milosti za mašnike. Pospesovalci molitvenega apostoljstva. Maturantje.

6.) **Sv. Julijana Kor.** Pobožnost do najsv. Zakramenta. Važne rodbinske zadeve. Pomoč v bolečinah na živcih, vsled česar se ne morejo izvrševati dolžnosti poklica.

7.) **Sv. Herman Jožef.** Srčna čistost in znanostni napredek za učečo se mladino. Spretniki, očetje in matere, pozabivši na svoje dolžnosti.

8.) **Sv. Notker.** Katoliško ljudsko društvo za Nemčijo. Več potrebnih podjetij, ki jih ovira zavist in sebičnost.

9.) **Praznik Marije sedem žalostij.** Dežele in kraji, kjer je ljubezen do Srca božjega Odrešenika še neznana. Pobožnost do Matere Božje.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezus vega Srca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotно odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — N. L. Gospej presv. Srca se priporoča oseba za prav um in pamet. — Skrbni stariši priporočajo svojega sina — šolarčka v gorečo molitev na čast N. Lj. G., da bi dobro zdeloval in dosegel svoj namen. — V glavi in na nosu bolna oseba se goreče priporoča v molitev na čast N. Lj. G. za zdravje ali vsaj polajšanje, če je božja volja. — Toplo v molitev priporočuje pravičen izid neke cerkvene pravde — srečen začetek in konec cerkvenega poslopja in pomirjenje nasprotnikov, na priprošnjo D. M. sv. Jožefa in sv. Antona Pad. Uslušanje hvaležno objavim v „Zgod. Danici.“

Zahvala.

Dve leti sem imel hudo bolezen v nogah. Priporočal sem se Kraljici nebes in zemlje in presv. Srcu Jezusovemu in sem zopet ozdravel. Bodi čast in hvala Materi Božji in presv. Srcu Jezusovemu!

B. S.

Listek za raznoterosti.

Kanonik Ceno baron Cirheimb je umrl dne 31. marcija po dolgi, mučni bolezni. Rojen je bil l. 1840. Pogreb se vrši danes v petek ob 4. popoldne. Naj počiva v miru.

Pogorela gledišča. „Krščanska škola“ pedagoško-naučni list pripoveduje, da je pogorelo l. 1896. po svetu 24 gledišč. Tako se dogaja vsako leto, le da je število pogorelih gledišč vedno večje. Da nam podaja kronika glediščna samo število pogorelih gledišč, bi še ne bilo toliko zlo, toda poleg tega omenja pri vsakem takem žalostnem slučaju večje ali manjše število nesrečnih človeških žrtev. Tako je tudi minulo leto izgubilo pri teh požarih do 200 ljudij življenja, a več stotin je bilo težko ali lahko ranjenih.

V teh požarih gledišč se vidi prst božji, posebnice pomislimo, v kako mnogih mestih ne služijo gledišča niti umetnosti, niti znanosti, a še veliko manj temu, da vzbujajo plemenite čute srca, temveč jedino temu, da nagibajo narav človeško k slabemu, da vzbujajo in razvnamajo v človeku grde strasti; da zasmehujejo, sramote Boga, vero in cerkvene služabnike. Tudi pri nas ni vse zlato, kar se sveti; radi tega opozarjamo stariše in odgojitelje mladine, da odvrtačajo mladino in jej zabranjujejo obiskovati gledišča, ker se tudi na našem odru malokdaj predstavljajo take igre, od kojih bi mogla imeti hrvatska mladina nedolžno zabavo in tudi moralno korist.

V nemškem državnem zboru je 14. januarja t. l. stavil centrum predlog, da se prepove nenravnost, javna prostitucija in da se naj zabranjujejo nenravnostne glediščne igre in predstave. Ali bi ne mogli pri nas katoliški poslanci v novem državnem zboru staviti jednakega predloga?!

Kako je pa pri nas Slovencih v tem oziru! Glede gledišča se je že dovolj govorilo. Bog daj! da se opravičene pritožbe upoštevajo na pristojnem mestu. Pač pa bi lahko govorili o onej točki, proti kateri je naperjen predlog nemškega centra glede javne nenravnosti, toda pri nas so nekateri gospodje tako kratkovidni, da nočejo uvideti škodljivosti in slabih posledic tega. Ali morda to zahteva kulturna potreba, in napredek slovenskega naroda? Saj je ravno napredek in potreba časa plašč, s kojim se zagovarjajo in vpeljujejo pri nas stvari, ki so škodljive ne samo nramnosti, marveč tudi pravemu razvoju naroda. Ali naj ima res pri nas Slovencih vsaka stvar svoje utočišče, svoje zavetje, ki se je izkazala drugod kot pogubna? Ali mora res mali narod slovenski v svojo pogubo? Narod naš je čil in krepak na duši in telesu. Ta narod se hoče ugonobiti duševno, vzeti se mu hoče to, kar mu je najdražje in kar zagotavlja njegovi obstoj. Ali nam ne priča tega zgodovina, da se pogubi večkrat celi narod vsled nenravnosti? Ali nam ne kaže tega že vsakdanja skušnja? Ali ni teh zlih posledic pričakovati tudi pri nas? Toda nekateri nočejo videti tega — zato molče k vsemu temu; a narod skoro sprevidi, kaj je njemu v korist, kaj v njegov blagor ter se otrese sramotnega pečata, ki se je pritisnil na njegovo čelo.

Pog daj, da se to skoro zgodi!

Slaba vzgoja. V nekem gorenje štajerskem mestu je sestavljal učitelj družega razreda ljudske šole s

svojimi učenci besede iz posameznih črk. Ko pridejo do črke f, se takoj vzdigne jeden učenec ter navede kot vzgled besedo „far“. Učitelj preiskuje, kje je učenec to besedo pobral in zve, da je obiskal na nedeljo socijalno demokratičen shod. Katehet je dotično zadevo natančneje preiskoval in slišal, da je 12 učencev dotičnega razreda vdeležilo shoda. Da se je tam zabavljalo proti cerkvi in duhovnom je samo ob sebi umevno. Kaj pa znajo socijalni demokratje družega nego grditi vse, kar je katoliškega. Ni potem čudno, da so otroci, ki že v mladosti zahajajo v take divje družbe, potem sprijeni in pokvarjeni. Ni čuda, da slišimo v sedanjih časih o ubojih, ki so jih izvršili otroci ali o samomorih itd. Kaj je pač temu vzrok, ako ne slaba vzgoja? Stariši naj pazijo na svoje otroke in naj jim dajo v roke šolske ali druge koristne knjige, ne pa slabih knjig ali časopisov, iz katerih srkajo strup in ga pozneje razlivajo med druge poštene ljudi. Ako bodo stariši tako delali, potem smejo pričakovati dobrih otrok, ki bodo zvesti Bogu in domovini.

Prepozno kesanje. Prostopidar in bogotajec Voltaire, ki je mnogo ljudi odvrnil od katoliške cerkve in sam največje sovraštvo gojil proti njej, je vendar priznal, da je vera neobhodno potrebna, da se ohrani človeška družba. Enkrat je pisal: „Modrujte, kolikor hočete čez vero, toda bodite prepričani, da brez nje ne boste mogli vladati tudi najmanjšega trga.“ Uvidel je Voltaire, dasi ravno je bil brezverec, potrebo neke višje oblasti, katerej se pa ni hotel ukloniti. Ko je potem želel na smrtni postelji duhovnika, ga niso pustili njegovi prijatelji k njemu in umrl je brez njegaves obupan. Takih Voltairov imamo dandanes večje število.

Ministersko odobrenje novega katekizma. C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je odobrilo z odlokom z dne 22. t. m. št. 7011 učno knjigo: „Veliki katekizem ali krščanski nauk (Izvirnik potrdili vsi avstr. škofje, zbrani na Dunaju dne 9. aprila 1894). Velja 40 krajcarjev. V Ljubljani 1896. Založilo knezoškofijstvo ljubljansko.“ — Rabiti se sme za poduk na ljudskih in meščanskih šolah, na srednjih šolah, kakor tudi na možkih in ženskih pripravnicah s slovenskim učnim jezikom. — Dotični odlok bo kmalu objavljen v ministerskem ukazniku.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Albin Ilovski, župnik Javorski, 1 gl. — Č. g. Matija Kralj, župnik Tuniški, 6 gl. — Iz Doba, 4 gl. 25 kr. — Č. g. Simon Ažman, župnik na Boh. Bistrici, 8 gl. — M. G. 50 kr.

Za trapistovski samostan v Marijanhillu: Neimen. 21 gl. — Č. g. M. Narobe iz Zapog 5 gl. —

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Č. g. M. Narobe iz Zapog 5 gl. — J. K. 5 gl. — M. G. 50 kr.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Č. g. M. Narobe, župnik iz Zapog, 5 gl.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Č. g. Ivan Šašelj, župnik v Adlešičih, 10 gl.

Za najpotrebnejše misijone: M. G. 50 kr.

Za bratovščino sv. Reš. Telesa: Neža Fermentin 30 kr.

Za varhe božjega groba: K. Rus iz Mirne Peči 75 kr.

Za Marijanišče: B. B. 5 gl.

Za indijske misijone: B. B. 10 gl.

Za misijone v Namakri: G. L. Šabec 2 gl.